

Z A P I S N I K
sa 48. sjednice
Odbora za međunarodne odnose i iseljenike
održane 28. februara 2019. godine

Sjednica je počela u 12:15 časova.

Sjednici je predsjedavao Andrija Nikolić, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi/ce Odbora: Nada Drobnjak, Luid Škrelja i Miloš Nikolić. U skladu sa članom 65 Poslovnika Skupštine Crne Gore odsutnog člana dr Dragutina Papovića mijenjao je poslanik Danijel Živković, u svojstvu zamjenika člana dr Halila Dukovića bio je poslanik Momčilo Martinović, a odsutnog člana mr Ervina Ibrahimovića je mijenjao poslanik dr Nedžad Drešević. Sjednici nijesu prisustvovali članovi Odbora Miodrag Lekić, Milan Knežević, Jovan Jole Vučurović i Koča Pavlović.

Sjednici su prisustvovali predstavnici predlagača zakona prof. dr Srđan Darmanović, ministar vanjskih poslova, Vladimir Vučinić, generalni direktor za NATO i politiku bezbjednosti u Ministarstvu vanjskih poslova i Nizaheta Kurpejović-Cikotić savjetnica u Generalnom direktoratu za NATO i politiku bezbjednosti u Ministarstvu vanjskih poslova kao i mr Aleksandar Dajković, generalni direktor Direktorata za kulturnu baštinu u Ministarstvu kulture. Prisutni su bili i predstavnici medija.

Sjednici su, takođe, prisustvovali službenici Odbora: sekretar mr Jasmin Bojadžić, savjetnik Blagota Marunović kao i savjetnice Dijana Mitrović i Vanja Čabarkapa.

Za sjednicu je jednoglasno usvojen sljedeći:

DNEVNI RED

- 1. Predlog zakona o potvrđivanju Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije;***
- 2. Predlog zakona o potvrđivanju UNIDROIT Konvencije o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima;***
- 3. Tekuća pitanja.***

Prva tačka dnevnog reda: *Predlog zakona o potvrđivanju Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije*

Predstavnik predlagača prof. dr Srđan Darmanović naveo je da je glavni cilj donošenja Predloga zakona sticanje formalno - pravnih pretpostavki za upućivanje poziva Republici Sjevernoj Makedoniji da pristupi Sjevernoatlantskom savezu i da postane trideseta članica NATO-a. Vlade Grčke i Makedonije su, u junu 2018. godine, postigle istorijski dogovor o novom imenu koji je otvorio put Republici Sjevernoj Makedoniji za otpočinjanje pristupnih pregovora sa NATO. Posvećen rad Makedonije u cilju stvaranja povoljnog ambijenta za punu implementaciju Sporazuma, kao i revnosan odnos Grčke prema ovom pitanju,

rezultirali su potpisivanjem Protokola o pristupanju NATO-u od strane saveznika u Briselu, 6. februara 2019. godine, te otpočinjanjem ratifikacije u nacionalnim parlamentima, istakao je Darmanović. Kako je kazao, želja naše zemlje je da blagovremenim potvrđivanjem Protokola, nakon što su to učinile Grčka, Slovenija, Albanija i Bugarska, damo dodatni doprinos evroatlantskoj perspektivi Republike Sjeverne Makedonije, a samim tim i stabilnosti regiona, jer je miran i stabilan region jedan od naših primarnih nacionalnih interesa.

Nakon što proces ratifikacije bude okončan u svim državama članicama, generalni sekretar Alijanse, Jens Stoltenberg, će Republici Sjevernoj Makedoniji uputiti i formalni poziv da pristupi NATO-u. Datum deponovanja makedonskog instrumenta o pristupanju Sjevernoatlantskom ugovoru kod Vlade SAD-a, koja je depozitar ovog ugovora, biće datum stupanja Republike Sjeverne Makedonije kao tridesete članice NATO-a, što je proces koji smo prošli nedavno i u slučaju Crne Gore, napomenuo je Darmanović.

Predstavnik predlagača prof. dr Srđan Darmanović naglasio je da je podrška Republici Sjevernoj Makedoniji, da postane dio evroatlantske porodice, bila a i sada je visoko na agendi naše vanjske politike. Kao članica Alijanse koja razumije važnost i značaj stabilnosti regiona, Crna Gora je aktivni promoter politike otvorenih vrata i daljeg širenja NATO-a posebno kada je riječ o državama Zapadnog Balkana. To smo i dokazali nesebičnim angažovanjem ali i praktičnom pomoći koju smo uputili našim makedonskim kolegama u proteklom periodu.

Darmanović je ukazao da će sada pet zemalja susjeda Slovenija, Hrvatska, Crna Gora, Albanija i Makedonija predstavljati NATO pojas u našem regionu. Pristupanjem Republici Sjeverne Makedonije, još jednom će biti poslata snažna poruka da politika otvorenih vrata i transatlantska saradnja ostaju visoko na agendi Alijanse.

Skupština Crne Gore ima posebnu čast i simboličnu ulogu da, prvi put u našoj istoriji, glasa o prijemu neke druge zemlje u NATO, nakon što smo mi bili na dnevnom redu, zaključio je ministar vanjskih poslova prof. dr Srđan Darmanović.

U dijelu predviđenom za komentare i pitanja članova Odbora, predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić, istakao je da članstvo Makedonije u NATO-u treba dodatno da unaprijedi stabilnost i ugled regiona Zapadnog Balkana.

Kao zemlja koja je članica više inicijativa u kojoj su participirale i Makedonija i Grčka, sve vrijeme smo davali snažan vjetar u leđa tim državama da i u okviru tih organizacija pokušaju da nađu kvalitetno rješenje koje bi prevazišlo taj višedecenijski spor, kazao je Nikolić. Istakao je da ratifikacija ovog Protokola predstavlja veliku čast za Skupštinu Crne Gore, a da dio te časti pripada i Odboru za međunarodne odnose i iseljenike, imajući u vidu da se na sjednici Odbora daje zeleno svjetlo njegovom potvrđivanju unutar crnogorskog Parlamenta. Simbolično je i jako važno da prvi put u funkciji punopravne članice NATO-a donosimo odluku o jednoj drugoj članici koja pristupa tom Savezu i tu se najbolje očitava ono što smo od samog starta govorili, a to je da se naš glas u tom Savezu jednako vrijednije i broji kao glas svih drugih 28 zemalja članica.

Vjerujemo da će, simbolički, kad se bude proslavljalo sedamdeset godina od formiranja NATO saveza, u aprilu ove godine, Makedonija biti u prilici da zaokruži tu svoju priču i postane trideseta punopravna članica NATO-a, zaključio je predsjednik Odbora Andrija Nikolić.

Poslanik Luid Škrelja istakao je da „male države koje se stalno svađaju“ više nije sinonim za Balkan i da se dešavaju stvari koje našem narodu omogućavaju da se kreće naprijed. Naglasio je da je posebna privilegija što je Crna Gora među prvim zemljama koja će da potpiše i prihvati Sporazum, te da je za ponos što daje doprinos iz punog članstva. Nema sumnje da će na Cetinju ovaj Protokol biti usvojen i da ćemo dati još jači vjetar u leđa Sjevernoj Makedoniji da bude konačno jubilarna trideseta članica NATO pakta, zaključio je član Odbora Luid Škrelja.

Polazeći od svoje nadležnosti, Odbor je jednoglasno, sa sedam glasova „za“ predložio Skupštini da usvoji Predlog zakona o potvrđivanju Protokola uz Sjevernoatlantski ugovor o pristupanju Republike Sjeverne Makedonije.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Andrija Nikolić.

Druga tačka dnevnog reda: Predlog zakona o potvrđivanju UNIDROIT Konvencije o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima

Predstavnik predlagača zakona mr Aleksandar Dajković, generalni direktor Generalnog direktorata za kulturnu baštinu naveo je da se UNIDROIT Konvencija primjenjuje na zahtjeve koji se odnose na međunarodnu restituciju ukradenih kulturnih dobara i povraćaja kulturnih dobara odnešenih sa teritorije države ugovornice, protivno njenom zakonodavstvu kojim uređuje izvoz kulturnih dobara. U skladu sa navedenim, Konvencija definiše rokove u kojima je moguće podnijeti zahtjev za restituciju ukradenih kulturnih dobara, pravo naknade za posjednika kulturnog dobra u slučaju kada isti nije znao da je ono ukradeno kao i procedure u odnosu na povraćaj nezakonito izvezenih kulturnih dobara. Povraćaj kulturnog dobra koje je nezakonito izvezeno država ugovornica traži od suda ili od drugog nadležnog tijela druge države ugovornice.

Crna Gora je, 2007. godine, pristupila UNESCO Konvenciji o sredstvima zabrane i sprječavanja nelegalnog uvoza, izvoza i transfera, vlasništva kulturnih dobara iz 1970. godine, napomenuo je Dajković. Istakao je da UNIDROIT Konvencija predstavlja dopunu odredbi UNESCO Konvencije iz 1970. godine i da je nastala iz potrebe bližeg uređivanja povraćaja kulturnih dobara koja su bespravno iznešena, te da je neophodno bilo istoj pristupiti kako bi se obezbijedila potpuna primjena u nacionalnom zakonodavstvu. Crna Gora daje izjavu u skladu sa stavom 1 člana 16 Konvencije da joj zahtjeve za restituciju ili zahtjeve za povraćaj kulturnih dobara druga država prema članu 8 može podnijeti diplomatskim ili konzularnim putem.

Odredbe Konvencije primjenjuju se samo na kulturna dobra koja su ukradena ili nezakonito izvezena nakon njenog stupanja na snagu. Ratifikacijom Konvencije jača se naš sistem na način što su subjekti koji su direktno involvirani u promet umjetnina i kulturnih dobara dodatno umreženi, razmijenjuju informacije, što će dodatno uticati na očuvanje i zaštitu

crnogorskog nasljeđa. Za sprovođenje UNIDROIT Konvencije potrebna su dodatna finansijska sredstva i ista će se obezbjeđivati godišnjim budžetom Ministarstva kulture u skladu sa Zakonom o kulturi, zaključio je direktor Generalnog direktorata za kulturnu baštinu mr Aleksandar Dajković.

Nakon pojašnjenja Predloga zakona od strane predstavnika predlagača, predsjednik Odbora je konstatovao da postoje određene tehničke greške u dostavljenom tekstu međunarodnog sporazuma koje je potrebno korigovati, sa čime se predstavnik predlagača zakona saglasio.

Polazeći od svoje nadležnosti, Odbor je jednoglasno, sa sedam glasova „za“ predložio Skupštini da usvoji Predlog zakona o potvrđivanju UNIDROIT Konvencije o ukradenim ili nezakonito izvezenim kulturnim dobrima.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Luid Škrelja.

Treća tačka dnevnog reda : *Tekuća pitanja*

Predsjednik Odbora Andrija Nikolić naveo je da, na inicijativu direktora Uprave za dijasporu Predraga Mitrovića, a u skladu sa Zakonom o saradnji Crne Gore sa iseljenicima, Odbor ima obavezu da delegira dva člana Savjeta za saradnju sa dijasporom – iseljenicima. U prethodnom dvogodišnjem periodu, tu obavezu su vršili predsjednik Odbora Andrija Nikolić i član Odbora mr Ervin Ibrahimović.

Predloženi su poslanici mr Ervin Ibrahimović, koji je najavio da želi da ostane aktivan član ovog Savjeta i Luid Škrelja, koji je izrazio interesovanje da bude član u narednom dvogodišnjem periodu.

Odbor je jednoglasno podržao predlog da se za članove imenuju Luid Škrelja i mr Ervin Ibrahimović.

Nakon usvajanja predloga za članove Savjeta, poslanica Nada Drobnjak ukazala je da, kao članica Komisije za predlaganje kandidata iz reda predstavnika dijaspore – iseljenika za članove Savjeta za saradnju sa dijasporom – iseljenicima, smatra da će Savjet imati veliki obim posla, vidjevši da se starija generacija ljudi u iseljeništvu povlači, a da sa mlađom postoji nedostatak komunikacije.

Predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Andrija Nikolić konstatovao je da bi bilo dobro da se u perspektivi razmišlja o organizaciji konsultativnog saslušanja direktora Uprave za dijasporu i njegovog tima, kako bi se vidjelo koje su problematične tačke u funkcionisanju Savjeta i Komisije, pa da se zajednički prepozna prostor za djelovanje, kako tih institucija, tako i matičnog Odbora zaduženog za pitanje iseljenika.

Nakon iscrpljenog dnevnog reda, sjednica je završena u 13 časova.

SEKRETAR ODBORA
mr Jasmin Bojadžić

PREDSJEDNIK ODBORA
Andrija Nikolić